



ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
з професії «Машиніст екскаватора»
код ДОС 7214.С.19.10.- 2021
Професійна кваліфікація: машиніст екскаватора
на компетентнісному підході

Розглянуто:
Голова методичної комісії _____ Ножка О.Ф.

24.05.2024 р.

Схвалено на засіданні педагогічної ради. Протокол № 8 від.17.06.2024 року

Кривий Ріг, 2024 р.

Освітня програма розроблена на основі Державного освітнього стандарту 7214.С.19.10.-2021 з професії «Машиніст екскаватора» код 8111, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 № 1477

Розробники освітньої програми:

1. Мавдрик Тетяна Миколаївна – методист НМЦ ПТО у Дніпропетровській області;
2. Шевченко Ірина В'ячеславівна – провідний фахівець з організації навчання АТ «ПВДГЗК»;
3. Булюк Світлана Геннадіївна – старший майстер, викладач спецтехнології Криворізького професійного транспортно-металургійного ліцею
4. Булгакова Ганна Петрівна – заступник директора з навчальної роботи Криворізького професійного транспортно-металургійного ліцею
5. Калініченко Світлана Анатоліївна – заступник директора з НВР Криворізького професійного транспортно-металургійного ліцею
6. Настич Олександр Васильович, майстер виробничого навчання Криворізького професійного транспортно-металургійного ліцею

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми
на основі компетентного підходу для підготовки
кваліфікованих робітників на другому ступені навчання з
числа осіб, які мають повну загальну середню освіту за
професією: 8111 «Машиніст екскаватора»

Робоча група відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України про методичний супровід упровадження стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на основі компетентного підходу розробила освітню програму з професії 8111 «Машиніст екскаватора». Освітня програма розроблена відповідно до ДОС 7214.С.19.10.-2021 з професії «Машиніст екскаватора» код 8111, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 № 1477, професійного стандарту з професії 8111 «Машиніст екскаватора» затвердженого наказом Мінекономіки України від 02.09.2020р №1689; законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»; Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630; Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 20.10.21р. №1077; Рамкової програми ЄС щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року.

Дана програма розроблена з метою дотримання закладами професійної (професійно-технічної) освіти єдиних вимог при плануванні освітньої діяльності з урахуванням вимог стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на основі компетентного підходу.

Зміст даного пакету містить зведену таблицю по розрядам, модулям та предметам; таблицю відповідності компетентностей навчальним предметам; навчальні програми з предметів професійно-теоретичної підготовки, професійно-практичної підготовки, додаткових компетентностей.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається закладом професійної (професійно-технічної) освіти, підприємством, установою чи організацією, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників.

Тривалість професійної підготовки встановлюється відповідно до освітньої програми в залежності від виду підготовки та визначається робочим навчальним планом. Загальний фонд навчального часу не перевищує **830 год.**

Кількість годин на загальнопрофесійну підготовку становить - **16 год.** (Основи трудового законодавства – 5 год, Основи ПК – 6год., Для вивчення дисциплін професійно-теоретичної підготовки відводиться -**273 год.** (в т.ч. Спецтехнологія – 42 год., Ремонт та технічне обслуговування екскаватора – 81 год.), професійно-

практична підготовка – **494 год.** Навантаження здобувачів освіти під час професійно-практичної підготовки складає: виробниче навчання – **6 год,** виробнича практика – **7 год.**

Робочі навчальні програми та робочий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників розробляється спільно з підприємством-замовником кадрів.

Робочий навчальний план містить план освітнього процесу, який встановлює співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою і забезпечує формування загальнопрофесійних, ключових та професійних компетентностей.

Результати навчання формуються на основі переліку ключових і професійних компетентностей та їх опису.

PH 1. Організувати виконання роботи
PH 2. Виконувати технічне обслуговування екскаватора
PH 3. Виконувати допоміжні технологічні роботи
PH 4. Виконувати ремонт екскаватора
PH 5. Здійснювати завершення роботи

За результатами здобуття професійної кваліфікації проводиться державна кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей.

Присвоєння кваліфікації проводиться державною кваліфікаційною комісією відповідно до Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійну (професійно-технічну) освіту, що затверджене спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства освіти України від 31 грудня 1998 р. № 201/469, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 березня 1999 р. за № 124/3417.

Здобувачу освіти, який при первинній професійній підготовці опанував відповідну освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» та видається диплом кваліфікованого робітника державного зразка.

Особі, яка при перепідготовці або професійному (професійно-технічному) навчанні опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про присвоєння професійної кваліфікації.

Освітня програма з професії «Машиніст екскаватора» рекомендована закладам професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствам, установам та організаціям, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що здійснюють (або забезпечують) підготовку, професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовку кваліфікованих робітників.

II. Загальна характеристика

Рівень кваліфікації – кваліфікований робітник – машиніст екскаватора

Назва галузі – добувна промисловість

Назва професії – машиніст екскаватора

Обмеження щодо форм навчання – медичні обмеження

Кваліфікація в документі про освіту – машиніст екскаватора

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою – базова загальна середня освіта, повна загальна середня освіта

Сфера професійної діяльності – КВЕД ДК 009:2010. Добувна промисловість і розроблення кар'єрів. Добування залізних руд.

III. Загальнопрофесійний блок та зміст загальнопрофесійних компетентностей

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

Професія: Машиніст екскаватора

Код: 8111

Професійний базовий навчальний модуль

Бюджет навчального часу – 830 год.

Загальнопрофесійна підготовка – 20 год.

- Основи трудового законодавства – 5 год.
- Основи галузевої економіки і підприємництва – 5 год.
- Інформаційні технології – 10 год.

Професійно-теоретична підготовка – 269

- Спецтехнологія – 42 год.
- Ремонт та технічне обслуговування екскаватора – 81 год.
- Професійна етика – 10 год.
- Основи гірничої справи – 30 год.
- Охорона праці – 30 год.

- Основи слюсарної та електрослюсарної справи – 18 год.
- технічна механіка і деталі машин – 15 год.
- Основи електротехніки та промислової електроніки – 20 год.
- Основи гірничої справи – 30 год.
- Основи матеріалознавства – 15 год.
- Основи енергоефективності – 8 год.

Професійно-практична підготовка – 494

- Виробниче навчання (в майстерні) - 60
- Виробнича практика (на підприємстві) - 434

Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання) –7 год

Консультації – 40 годин

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

Професія: Машиніст екскаватора.

Кваліфікація: машиніст екскаватора 4 розряд.

Код	Загально-професійні та ключові компетентності	Зміст компетентностей		Назви предметів	Кількість годин
		Знати	Уміти		
КК.1	Комунікативна компетентність	Професійну термінологію, правила спілкування з керівництвом, колегами; Норми професійної етики та етикету при спілкуванні; Види документів у сфері професійної діяльності, правила ведення встановленої документації	Спілкуватися з керівництвом, колегами; застосовувати професійну термінологію; дотримуватись норм професійної етики та етикету; вести робочу документацію	Професійна етика	
КК.2	Особистісна, соціальна й навчальна компетентність	Особливості роботи в команді, співпраці з іншими командами підприємства; поняття особистості, риси характеру, темперамент; індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки; причини й способи розв'язання конфліктних ситуацій	Працювати в команді, відповідально ставитись до професійної діяльності; самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях; планувати трудову діяльність; складати власний розклад та графік виконання роботи; знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок; оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя; котримуватись культури професійної поведінки в колективі; визначати індивідуальні психологічні особливості особистості.	Професійна етика	

КК.3	Громадянська компетентність	<p>основні трудові права та обов'язки працівників, режим їх роботи;</p> <p>Положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору;</p> <p>діючі соціальні гарантії та соціальний захист на підприємстві та порядок надання відпусток; порядок розгляду і способи вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів</p>	<p>Застосовувати знання щодо: основних трудових прав та обов'язків працівників; основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність; положення, змісту, форм, строку укладання та підстав припинення трудового договору (контракту); соціальних гарантій та чинного соціального захисту на підприємстві; порядок оплати лікарняних листів.</p>	Основи трудового законодавства	
КК.4	Математична компетентність	Правила математичних розрахунків у професійній діяльності	Застосовувати математичні розрахунки у професійній діяльності	спецтехнологія	
КК.5	Цифрова компетентність	інформаційно-комунікаційні засоби, способи їх застосування: пошук, обробка та передача інформації; канали та способи комунікацій.	Використовувати інформаційно-комунікаційні засоби в професії; знаходити, обробляти і застосовувати необхідну інформацію.	Інформаційні технології	
КК. 6	Енергоефективна компетентність	Основи енергоефективності; порядок використання матеріалів та енергоресурсів в професійній діяльності; норми використання палива, змащувальних матеріалів у вузлах та агрегатах тепловоза.	Рационально використовувати енергоресурси при управлінні поїздом та виконанні маневрів; здійснювати контроль за використанням матеріалів та роботи системи змащування.	Основи енергоефективності	
КК.7	Екологічна компетентність	нормативно-правові акти в сфері екології та екологічної безпеки; основи раціонального використання,	застосовувати загальні правила екологічної безпеки у професійній діяльності; здійснювати збір усіх відходів,	Охорона праці	

		<p>відтворення і збереження природних ресурсів; способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті; правила ліквідації наслідків розливів нафтопродуктів, сортування сміття, утилізації відходів.</p>	<p>які утворилися в процесі роботи; ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів; сортувати сміття, утилізувати відходи; раціонально використовувати матеріали та обладнання.</p>		
КК.8	Підприємницька компетентність	<p>Типи підприємств; організаційно-правові форми підприємництва в Україні; положення основних документів, що регламентують підприємницьку діяльність; процедури відкриття власної справи; поняття «бізнес-план»; основні фактори впливу держави на економічні процеси (податки, пільги, дотації).</p>	<p>Вміти користуватися: документами у сфері професійної діяльності; нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності; розробляти бізнес-плани.</p>	Основи галузевої економіки і підприємництва	

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

Кваліфікація: машиніст екскаватора 4 розряд

Результати навчання	компетентності	Опис компетентностей		Назви предметів	Кількість годин		
		Знати:	Уміти:				
РН 1	Організовувати виконання роботи	ПК.1 Здатність отримувати планово-змінні завдання від безпосереднього керівника Порядок отримання наряду на виконання робіт; види інструктажів з охорони праці	Надавати зворотній зв'язок безпосередньому керівнику	Спецтехнологія	2		
				Виробниче навчання	6		
				Виробнича практика	7		
				КК.1 Професійну термінологію, правила спілкування з керівництвом, колегами; Норми професійної етики та етикету при спілкуванні; Види документів у сфері професійної діяльності, правила ведення встановленої документації	Спілкуватися з керівництвом, колегами; застосовувати професійну термінологію; дотримуватись норм професійної етики та етикету; вести робочу документацію	Професійна етика	5
			КК.2 Особливості роботи в команді, співпраці з іншими командами підприємства; поняття особистості, риси характеру, темперамент; індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки; причини й способи розв'язання конфліктних ситуацій	Працювати в команді, відповідально ставитись до професійної діяльності; самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях; планувати трудову діяльність; складати власний розклад та графік виконання роботи; знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок; оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя; котримуватись культури професійної поведінки в колективі; визначати індивідуальні психологічні особливості особистості.	Професійна етика	5	
		Охорона праці			5		
		Виробнича практика			7		
		КК.3 основні трудові права та обов'язки працівників, режим їх	Застосовувати знання щодо: основних трудових прав та обов'язків	Основи трудового законодавства	5		

		<p>роботи; Положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; діючі соціальні гарантії та соціальний захист на підприємстві та порядок надання відпусток; порядок розгляду і способи вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів</p>	<p>працівників; основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність; положення, змісту, форм, строку укладання та підстав припинення трудового договору (контракту); соціальних гарантій та чинного соціального захисту на підприємстві; порядок оплати лікарняних листів.</p>		
		<p>ПК.2 Здатність здійснювати огляд і перевірку справності обладнання та інструментів будову і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів. Правила підключення екскаваторів до електромереж Принцип роботи та призначення засобів вимірювання і автоматичних пристроїв. Правила ведення встановленої документації.</p>	<p>візуально визначати стан вузлів, деталей і устаткування. Вести встановлену документацію. Здійснювати опробування ходових механізмів. Прокладання, оброблення і зрощування кабелів.</p>	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	3
				Охорона праці	5
				Виробнича практика	7
		<p>КК.4 Правила математичних розрахунків у професійній діяльності</p>	<p>Застосовувати математичні розрахунки у професійній діяльності</p>	спецтехнологія	2
		<p>КК.5 інформаційно-комунікаційні засоби, способи їх застосування: пошук, обробка та передача інформації; канали та способи комунікацій.</p>	<p>Використовувати інформаційно-комунікаційні засоби в професії; знаходити, обробляти і застосовувати необхідну інформацію.</p>	Інформаційні технології	10
РН.2	Виконувати технічне обслуговування екскаваторів	<p>ПК.1 Здатність проводити зовнішній догляд за механізмами Види несправностей у роботі устаткування і методи їх визначення. Причини виникнення технічних</p>	<p>проводити роботи по зовнішньому догляду за механізмами. Візуально визначити стан вузлів, деталей і устаткування. Спостерігати за показаннями контрольно-вимірювальних приладів, міцністю</p>	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора.	4

		несправностей, заходи щодо їх попередження	канатів, кріпленням двигунів, гальмівними пристроями.	Охорона праці	5
				Виробнича практика	14
	ПК.2 Здатність проводити технічне обслуговування робочого обладнання Перелік робіт, з технічного обслуговування що виконується машиністом екскаватора в порядку поточної експлуатації. Правила читання технічної документації	Виконувати роботи з технічного обслуговування обладнання. Використовувати слюсарний і ударний інструмент	Слюсарна та електрослюсар на справа	15	
				Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	2
				Виробниче навчання	24
	ПК.3 Здатність проводити технічне обслуговування обладнання на поворотній платформі Регламент технічного обслуговування обладнання на поворотній платформі	Застосовувати правила, інструкції з технічного обслуговування обладнання на поворотній платформі	Слюсарна та електрослюсар на справа	2	
				Охорона праці	5
				Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4
				Виробниче навчання	24
	ПК.4 Здатність проводити технічне обслуговування ходового візка Регламент технічного обслуговування ходового візка	Застосовувати правила, інструкції з технічного обслуговування ходового візка	Слюсарна та електрослюсар на справа	1	
				Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4
				Виробниче навчання	6
Виробнича практика				14	

		ПК.5 Здатність проводити натяжку і вирівнювання канатів. Інструкції з експлуатації обладнання	Виконувати роботи з натяжки напірного та зворотного канатів	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4		
		ПК.6 Здатність проводити регулювання механізмів і робочого обладнання. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання екскаватора	Виконувати роботи з регулювання механізмів і робочого обладнання	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4		
				Технічна механіка і деталі машин	15		
				Виробнича практика	14		
		ПК.7 Здатність проводити змащування механізмів Види мастильних матеріалів; способи змащування	Проводити перевірку системи масло змащування; користуватися інструментом для змащування; заправляти екскаватор мастильними матеріалами	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4		
				Охорона праці	5		
				Виробнича практика	14		
		РНЗ	Виконувати допоміжні технологічні роботи	ПК.1 Здатність проводити проходку нагірних канавів. методи проведення проходки нагірних канав в залежності від систем і умов розробки.	Виконувати роботи з проходки нагірних канав	Спецтехнологія	6
					Основи гірничої справи	30	
Виробнича практика	14						
ПК.2 Здатність проводити проходку траншей і з'їздів Методи проведення проходки траншей і з'їздів в залежності від систем і умов розробки	Виконувати роботи з проходки екскаватором траншей і з'їздів			Спецтехнологія	4		
				Виробнича практика	28		
ПК.3 Здатність проводити роботи з ліквідації просідання екскаватора.	Виконувати роботи з ліквідації просідання екскаватора.			Спецтехнологія	4		

		Методи проведення роботи з ліквідації просідання екскаватора в залежності від системи і умов розробки.	Укладати настил під екскаватор.	Виробнича практика	21
		ПК.4 Здатність очищати від породи днища думпкарів Методи проведення очищення від породи днища думпкарів	Очищати від породи днища думпкарів	Спецтехнологія	6
				Основи матеріалознавства	15
				Виробнича практика	14
		ПК 5 Здатність проводити очищення від породи залізничних колій Методи проведення очищення від породи залізничних колій	Очищати від породи залізничні колії	Спецтехнологія	4
				Виробнича практика	21
		ПК.6 Здатність проводити очищення ковша Методи проведення очищення ковша	Очищати від породи ківш; розігрівати ківш	Спецтехнологія	4
				Виробнича практика	28
РН 4	Виконувати ремонт екскаватора	ПК.1 Здатність складати дефектні відомості види та періодичність ремонту, порядок складання дефектних відомостей	Виконувати дефектовку вузлів та механізмів екскаватора з урахуванням часу їх напрацювання; складати дефектні відомості	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	10
				Охорона праці	5
				Виробнича практика	28
		ПК.2 Здатність виконувати підготовчі роботи Методи ремонту та діагностики стану механізмів екскаватора Види ремонтів, ремонтні нормативи	Виконувати підготовку вузлів та механізмів до виконання ремонтних робіт (видалення пилу, бруду, створення доступності до	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	9
Виробнича практика	28				

		ПК3. Здатність розбирати, складати схеми згідно наряду-допуску	виконувати роботи з розбирання, збирання схем.	Основи електротехніки	20
				Виробнича практика	21
		ПК4. Здатність давати допуск ремонтній бригаді по наряду-допуску для робіт в електроустановках	давати допуск ремонтній бригаді по наряду-допуску для робіт в електроустановках.	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4
				Виробнича практика	21
		ПК5. Здатність проводити контроль за виконанням ремонтних робіт	контролювати виконання ремонтних робіт, згідно технічної документації.	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	5
				Виробнича практика	21
		ПК6. Здатність управляти екскаватором під час ремонту	керувати екскаватором під час ремонту.	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4
				Виробнича практика	28
		ПК7. Здатність брати участь у ремонтних роботах в складі ремонтної бригади	виконувати необхідні ремонтні роботи у складі ремонтної бригади; переміщувати пальне й різні матеріали на транспортні засоби, до відвалу та складів; аналізувати причини несправностей, пропонувати шляхи їх усунення та превентивні заходи.	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	8
				Виробнича практика	28
		ПК8. Здатність регулювати механізм і робоче обладнання	виконувати регулювання механізмів і робочого обладнання.	Спецтехнологія	4
				Виробнича практика	28
		ПК9. Здатність проводити перевірку працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт	виконувати роботи по перевірці працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт.	Ремонт та технічне обслуговування екскаватора	4
				Виробнича практика	7
		ПК10.	виконувати вантажно-розвантажувальні роботи	спецтехнологія	4

		Здатність виконувати вантажно-розвантажувальні роботи за допомогою вантажопідіймальних механізмів	з допомогою мостового і консольного кранів та допоміжної лебідки; використовувати додаткове обладнання.	Виробнича практика	28
PH5.	Здійснювати завершення роботи	ПК1. Здатність прибирати зону обслуговування, закріпленого устаткування та механізмів після закінчення робіт	виконувати прибирання та очищення устаткування, пристроїв та інструмента.	спецтехнологія	2
				Виробнича практика	7
		КК 6. Екологічна компетентність	дотримуватись правил сортування сміття та утилізації відходів; проводити збір усіх відходів, що утворилися, роздільно по видах і в тару; ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.	Охорона праці	5
				Основи енергоефективності	8
		КК8. Підприємницька компетентність	користуватися нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності; розробляти бізнес-плани.	Основи економіки галузевої	5

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ

Ремонт та технічне обслуговування екскаватора

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

РН	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РН 1	Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи	25	
МЕ-4.1.2.	Технічне обслуговування	30	4
МЕ-4.3.1.	Ремонт екскаватора	26	4
Разом		81	

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ Основи трудового законодавства

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	З них ЛПР
РН 1. Здійснювати підготовку робочого місця до початку та після закінчення робіт	КК. 3	Система трудового права в Україні	2	
	КК. 3	Основні трудові права та обов'язки працівників та їх захист	3	
Разом			5	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 1. Здійснювати підготовку робочого місця до початку та після закінчення робіт	КК.3	<p style="text-align: center;">Система трудового права в Україні.</p> <p>Поняття та предмет трудового права України. Метод трудового права, принципи трудового права. Джерела трудового права. Система трудового права в Україні, яка регулює трудові відносини в Україні. Принципи та функції трудового права України. Основні права і свободи громадян, закріплені в Конституції України, що визначають принципи правового регулювання трудових відносин.</p> <p><i>Практикум.</i> Опрацювання юридичних задач з трудового права України.</p>
РН 1. Здійснювати підготовку робочого місця до початку та	КК.3	<p style="text-align: center;">Основні трудові права та обов'язки працівників та їх захист.</p> <p>Положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору, підстави його припинення.</p>

після закінчення робіт		Основні трудові права та обов'язки працівників. Соціальні гарантії та чинний захист на підприємстві. Види та порядок надання відпусток. Порядок розгляду та способи вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів. Основи законодавства про захист прав споживачів. Нормативно-правові акти в сфері екології та енергозбереження.
------------------------	--	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ Основи галузевої економіки і підприємництва

Професія: Машиніст екскаватора
Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результат навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
			Всього	З них на ЛПР
РН5 Здійснювати завершення роботи.	КК8	Поняття «ринкова економіка» та принципи, на яких вона базується; організаційно-правові форми підприємництва в Україні; процедури відкриття власної справи; основи менеджменту та маркетингу.	5	
Кількість годин разом:			5	

Зміст

Результат навчання	Код компетентності	Зміст навчального матеріалу

<p>PH5 Здійснювати завершення роботи.</p>	<p>KK8</p>	<p>Мета і зміст курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва».</p> <p>Нормативно-правові акти щодо підприємницької діяльності в Україні.</p> <p>Загальна характеристика підприємств, форми власності. Розвиток і види підприємств.</p> <p>Функції підприємств. Організаційно-правові форми підприємництва, переваги та недоліки.</p> <p>Особливості підприємництва у галузі та тенденції його розвитку.</p> <p>Кадри підприємства, їх склад і структура на металургійних підприємствах. Класифікація персоналу на металургійних підприємствах. Підготовка кадрів в Україні та фактори, що впливають на зміну професійно-кваліфікаційного складу кадрів для металургійних підприємств.</p> <p>Процедури відкриття власної справи. Аналіз та розробка бізнес-плану</p> <p>Поняття собівартості, прибутку, рентабельності виробництва, продукції.</p> <p>Структура собівартості, шляхи зниження собівартості. Прибуток, функції та види прибутку.</p> <p>Продуктивність праці</p> <p>Поняття продуктивності праці. Показники продуктивності праці та методи її обчислення.</p> <p>Організація і оплата праці. Заробітна плата, її економічний зміст, форми й системи. Тарифна система оплати праці.</p> <p>Основи менеджменту та маркетингу.</p>
---	------------	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Інформаційні технології»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР

РН 1. Організація виконання роботи	КК 5. Цифрова компетентність.	Інформація та інформаційні технології	1	
		Програмне забезпечення ПК.	3	2
		Комп'ютерні телекомунікації та комп'ютерні мережі.	4	2
	КК 5. Цифрова компетентність.	Обробка графічної інформації	2	1
РАЗОМ:			10	5

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 1. Організація виконання роботи	КК 5. Цифрова компетентність	Тема 1. Інформація та інформаційні технології Зміст інформаційних технологій як складової частини інформатики.
	КК 5. Цифрова компетентність.	Тема 2. Програмне забезпечення ПК. ЛПР-1: Програми для створення текстових документів: MS Word. Програми для створення текстових документів: MS Publisher. Створення презентацій: «Моя майбутня професія» Програми для створення табличних документів. ЛПР-2:Форматування таблиць в Microsoft Excel. Створення та збереження книг. Редагування даних
		Тема 3. Комп'ютерні телекомунікації та комп'ютерні мережі. Загальні відомості про локальні та глобальні комп'ютерні мережі. ЛПР-3: Пошук потрібної інформації, її збереження, друк. Створення електронної скриньки. Відправка та отримання листів. ЛПР-4: Способи пошуку, збереження, обробки та передачі інформації у професійній діяльності.
		Тема 4. Обробка графічної інформації. Основні поняття комп'ютерної графіки, її різновиди та область застосування. ЛПР-5: Основи обробки інформації, пов'язаної із зображеннями.

		Формати зберігання, типи графічних файлів, методи стиснення даних у графічних файлах. Системи опрацювання графічної інформації. Порівняння роботи програм для векторної та растрової графіки.
--	--	---

Навчальні програми з професійно- теоретичної підготовки

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ

«Ремонт та технічне обслуговування екскаватора»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РН 1	Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи	25	
РН 2	Технічне обслуговування	30	
РН 5	Ремонт екскаватора	26	

Разом	81	
-------	----	--

ЗМІСТ

Результати навчання	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
PH 1	<p>Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи. Порядок прийому-здачі зміни. Будова і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів. Основні збірні одиниці та механізми екскаваторів, їх призначення та технічні характеристики. Призначення та будова основних елементів робочого обладнання екскаваторів. Гусеничне ходове обладнання ЕКГ. Кабіна машиніста екскаватора: пульт керування, системи керування екскаватором (механічні, електрична, пневматична, гідравлічна). Гальмівна система ЕКГ. Електричний привід ЕКГ: розташування та характеристики електрообладнання, схема живлення, вимоги до електричного приводу. Правила підключення екскаваторів до електромереж . Принцип роботи та призначення засобів вимірювання і автоматичних пристроїв. Правила ведення встановленої документації.</p>
PH 2	<p>Технічне обслуговування. Види і регламент технічного обслуговування. Перелік робіт при виконанні ТО щозмінного, періодичного та сезонного. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання екскаватора. Види несправностей у роботі устаткування і методи їх визначення. Причини виникнення технічних несправностей, заходи щодо їх попередження та ліквідації. Порядок заміни швидкозношуваних деталей і вузлів екскаватора. Види мастильних матеріалів. Перелік робіт, з технічного обслуговування що виконується машиністом екскаватора в порядку поточної експлуатації. Призначення, характеристика, види застосовуваних інструментів, пристосувань і матеріалів. Інструкції з експлуатації обладнання. Органіційно-розпорядчі документи. Ведення документації з технічного обслуговування. Порядок підготовки робочих місць. Правила читання технічної документації. Правила застосування електрозахисних засобів (основних і додаткових) в електроустаткуванні до та вище 1000В. Правила безпечної експлуатації електроустаткування споживачів в обсязі виконуваних робіт. Порядок допусків до роботи за нарядами – допусками, за розпорядженнями та в порядку поточної експлуатації при ремонтах</p>

	електроустаткування.
PH 5	Ремонт екскаватора. Види та періодичність ремонту. Кінематичні, електричні і пневматичні схеми екскаватора. Конструкції деталей, що швидко спрацьовуються, та вузлів машин, а також прядок їх заміни.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ
Спецтехнологія

Професія: Машиніст екскаватора
Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
PH 3	Технологічні роботи	15	
PH 4	Відпрацювання вибою.	15	
PH 5	Допоміжні роботи	12	
Разом		42	

ЗМІСТ

Результати навчання	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
PH 3	Технологічні роботи. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми управління механізмами. Методи використання різноманітних способів екскавації в залежності від системи та умов розробки. Методи використання різноманітних способів експлуатації в залежності від системи та умов розробки. Основні відомості про ведення гірничих робіт та гірничо-геологічну характеристику ділянки. Правила подачі сигналів. Методи безпечного перегону екскаватора. Правила балансування екскаватора. Основні знання про ведення відкритих гірничих робіт та гірничо-геологічну характеристику дільниці (розрізу)
PH 4	Відпрацювання вибою. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми управління механізмами. Методи проведення різних способів експлуатації залежно від системи та умов розробки. Способи відпрацювання вибою. Правила попередження і ліквідації аварій при виявленні не підірваних вибухових речовин в вибої.
PH 5	Допоміжні роботи. Методи проведення різних способів екскавації в залежності від систем і умов розробки. Правила та методи проходки траншей та з'їздів. Правила та методи ліквідації просадки екскаватора. Правила та методи очищення від породи днища екскаваторів. Правила та методи очищення ковша.

Навчальна програма з предмета «Професійна етика»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	З них ЛПР
РН 1. Організувати виконання роботи	КК .1 Комунікативна компетентність	Сутність понять «професійна етика», «етичні норми».	1	
		Індивідуальні психічні властивості особистості; психологічні властивості поведінки людини.	3	
	КК 2 Особистісна, соціальна та навчальна компетентність	Основні норми професійної етики та правила ділового спілкування	6	
Разом:			10	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 1. Організувати виконання роботи	КК 1	Тема 1. Сутність понять «професійна етика», «етичні норми». Поняття «професійна етика», «етичні норми». Правила професійної етики
	КК 1	Тема 2. Індивідуальні психічні властивості особистості; психологічні властивості поведінки

		людини. Поняття особистості, риси характеру темперамент; індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки
	КК 2	Тема 3. Основні норми професійної етики та правила ділового спілкування. Особливості роботи в команді, співпраці з іншими командами підприємства. Причини та способи розв'язання конфліктних ситуацій в колективі. Стрес у роботі, способи саморегуляції. Кодекси поведінки та правила комунікації, прийняті у різних суспільствах та середовищах

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Основи енергоефективності»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН 5. Здійснювати завершення роботи	КК 6. Енергоефективна компетентність. Здатність організувати енергоефективну професійну діяльність	Основи раціонального використання енергоресурсів та матеріалозбереження в професійній діяльності	7	
		Нормативно-правові акти у сфері енергозбереження	1	
РАЗОМ:			8	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 5. Організація опоряджувальних робіт на будівництві	КК 6. Здатність організувати енергоефективну професійну діяльність. Екологічну компетентність	Тема 1. Основи раціонального використання енергоресурсів та матеріалозбереження в професійній діяльності. Поняття енергоефективності, енергозбереження та збереження природних ресурсів. Сучасний стан раціонального використання енергоресурсів та матеріалозбереження в професійній діяльності в Україні та світі. Споживання

енергії у світі, світові запаси енергоресурсів. Застосування технологій для розв'язання проблем енергозбереження.

Тема 2. Нормативно-правові акти у сфері енергозбереження.

Нормативні документи щодо енергозбереження в галузі

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Основи електротехніки»

Професія: Опоряджувальник будівельний

Рівень кваліфікації: 3 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН.4 Виконувати ремонт екскаватора	ПК 3. Здатність розбирати, складати схеми згідно наряду-допуску. Виконувати роботи з розбирання, збирання схем.	Основні поняття про електричні і магнітні кола	3	
		Постійний струм та кола постійного струму	4	
		Електромагнетизм	4	
		Змінний струм та кола змінного струму	4	
		Електричні машини	3	
		Основні відомості про електробезпеку	1	
		Основи енергозбереження	1	
РАЗОМ:			20	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 1. Виконувати ремонт екскаватора	ПК 3. Здатність розбирати, складати схеми згідно наряду-допуску. Виконувати роботи з розбирання, збирання схем.	<p>Тема 1. Основні поняття про електричні і магнітні кола: Найпростіші електричні поля: поле точкового заряду, поле зарядженої осі, поле між двома паралельними пластинами. Силова взаємодія заряджених тіл. Закон Кулона. Напруженість, потенціал і робота електричного поля. Провідники й діелектрики в електричному полі. Електрична ємність, типи конденсаторів та їх застосування.</p> <p>Тема 2. Електричний струм, густина електричного струму. Електричний опір та провідність. Електричне коло постійного струму, його елементи. Розрахунок електричних кіл.</p> <p>Тема 3. Найпростіші магнітні поля: магнітне поле провідника зі струмом. Магнітне поле соленоїда та постійного магніту. Основні характеристики магнітного поля: напруженість. Магнітна індукція, її практичне використання (поняття про трансформатор).</p> <p>Тема 4. Синусоїдальний змінний струм. Отримання змінного струму. Період і частота. Кутова частота. Фаза, зсув фаз. Активний опір провідників. Коло змінного струму з активним опором; закон Ома. Кола змінного струму з індуктивністю; індуктивний опір; закон Ома. Ємність у колі змінного струму. Послідовне, паралельне та змішане з'єднання однотипних елементів кіл змінного струму. Трифазна система змінного струму, її графічне зображення та векторні діаграми. З'єднання обмоток генератора та споживача зіркою і трикутником. Роль нульового проводу.</p>
		<p>Тема 5. Класифікація, призначення та принцип дії електричних машин. Принцип дії та будова машини постійного струму. Генератори постійного струму. Будова і</p>

		принцип дії асинхронного двигуна. Синхронні машини. Номінальні величини та характеристики електричних машин змінного струму.
		Тема 6. Дія електричного струму на організм людини. Технічні способи і засоби захисту від враження електричним струмом. захисні заземлення, занулення, вирівнювання потенціалів, роздільні трансформатори.
		Тема 7. Основи енергозбереження. Принципи раціональної роботи електрообладнання

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Технічна механіка та деталі машин»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН.2 Виконання технічного обслуговування екскаваторів	ПК.7.Здатність проводити регулювання механізмів і робочого обладнання. Принцип роботи механічного, обладнання.	Вступ.	2	
		Види передач.	4	
		Вали і осі	1	
		Підшипники кочення.	4	
		Муфти.	1	
		З'єднання деталей.	3	
РАЗОМ:			15	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН.2 Виконання технічного обслуговування екскаваторів	ПК.7.Здатність проводити регулювання механізмів і робочого обладнання. Принцип роботи механічного, обладнання.	Тема 1. Вступ Основні поняття та аксіоми технічної механіки;
		Тема 2. Види передач. Загальні відомості про механічні передачі; призначення механічних передач; зубчасті передачі; класифікація, принцип роботи, недоліки та область застосувань; пасові

		передачі; ланцюгові передачі
		Тема 3. Вали і осі Основні поняття; види, різновиди та відмінності
		Тема 4. Підшипники кочення. Загальні відомості; класифікація; позначення; вибір та перевірний розрахунок; змащення та ущільнення
		Тема 5. Муфти. Загальні відомості про муфти ; класифікація
		Тема 5. З'єднання деталей. Загальні відомості про з'єднання деталей машин; зварні і клейові з'єднання; різьбові з'єднання; шпонкові і шліцьові з'єднання

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Основи гірничої справи»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН.3 Виконання допоміжних технологічних робіт	ПК.1.Здатність проводити проходку Нагірних каналів.	Вступ.	2	
		Технологія відкритих гірничих робіт.	12	
		Гірничі машини.	8	
		Технологія закритих гірничих робіт	6	
		Охорона праці в гірничій галузі.	2	
РАЗОМ:			30	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
---------------------	--------------------	--

РН.3 Виконання допоміжних технологічних робіт	ПК.1.Здатність проводити проходку Нагірних каналів	Тема 1. Вступ Поняття про гірничі підприємства; властивості гірничих порід; класифікація гірничих порід; основні поняття з геології
		Тема 2. Технологія відкритих гірничих робіт. Поняття кар'єру; види кар'єрів; основні частини кар'єрів; особливості відкритого способу розробки; етапи відкритих гірничих робіт; коефіцієнт розриву; розкриття родовища; розкриття роботи; видобувні роботи; засоби механізації
		Тема 3. Гірничі машини. Екскаватори; самоскиди; бульдозери; інші види кар'єрної техніки
		Тема 4. Технологія закритих гірничих робіт. Поняття шахти; основні частини шахти; особливості закритого способу розробки; етапи закритих гірничих робіт; засоби механізації; відмінність корисних копалин від породи
		Тема 5. Охорона праці в гірничій галузі. Засоби індивідуального захисту; заходи безпеки при експлуатації гірничого транспорту; надання першої допомоги

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА « Основи матеріалознавства»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН 3. Виконання допоміжних технологічних робіт	ПК 4. Здатність очищати від породи днища думпкарів .Методи проведення очищення	Зміст і задачі предмета, історія розвитку	2	
		Основні відомості про будову, властивості, методи випробувань металевих матеріалів	2	
		Чавуни	2	
		Сталі	2	

		Термічна і хіміко-термічна обробка металів і сплавів	2	
		Кольорові метали та їх сплави.	2	
		Порошкові і антифрикційні сплави і матеріали.	2	
		Корозія металів.	1	
РАЗОМ:			15	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 3. Виконання допоміжних технологічних робіт	ПК 4. Датність очищати від породи днища думпкарів Методи проведення очищення	Тема 1. Відомості з історії розвитку металообробної промисловості. Роль вітчизняних вчених в області металознавства.
		Тема 2. Метали. Чорні й кольорові метали, сплави. Внутрішня будова металів та сплавів. Методи дослідження структури металів і сплавів. Макроскопічний і мікроскопічний методи дослідження, неруйнівні засоби контролю. Загальна класифікація властивостей металів. Фізичні властивості металів. Щільність, питомий та електричний опір, теплоємність. Хімічні властивості. Окислюваність і корозійна стійкість. Корозія конструкцій. Способи захисту металів від корозії. Механічні властивості металів. Методи випробувань металів для визначення механічних властивостей. Технологічні властивості металів. Оброблюваність різанням, зварюваність, ковкість, ливарні властивості.
		Тема 3. Визначення чавунів. Частина й значення в сучасній промисловості чавунів. Класифікація чавунів. Вплив домішок на властивості чавуну. Білий і сірий чавуни, їх види та маркування.
		Тема 4. Визначення сталі. Значення сталей в сучасній промисловості. Класифікація сталей за хімічним складом. Класифікація і маркування сталей за призначенням і якістю.

		Тема 5. Основи теорії термічної обробки сталі. Види термічної обробки. Хіміко-термічна обробка сталі.
		Тема 6. Мідь та основні сплави на її основі. Алюміній та основні алюмінієві сплави. Сплави на основі магнію. Сплави на основі титану.
		Тема 7. Тверді сплави. Металокерамічні тверді сплави. Групи антифрикційних матеріалів. Бабіти. Алюмінієві антифрикційні сплави.
		Тема 8. Основи теорії корозії металів і види корозії. Способи захисту металів від корозії.

Навчальна програма з предмета «Охорона праці»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результат навчання	Професійні компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	З них ЛПР
РН 1 Організувати виконання роботи	КК.2, ПК.2, ПК.3, ПК.7,	Правові та організаційні основи охорони праці	4	
		Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці.	10	
		Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист.	3	
		Основи електробезпеки.	3	
		Основи гігієни праці та виробничої санітарії.	4	
		Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.	6	
		Разом	30	

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 1 Організувати виконання роботи	КК.2, ПК.2, ПК.3, ПК.7, ПК 8	<p>ТЕМА 1 Правові та організаційні основи охорони праці</p> <p>Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України "Про охорону праці", Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", Закон України «Про колективні договори і угоди».</p> <p>Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і неповнолітніх. Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.</p> <p>Державне управління охороною праці. Соціальна політика щодо атестації робочих місць за умовами праці невідповідність вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.</p> <p>Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.</p> <p>.</p> <p>Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці.</p> <p>Загальні питання безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці.</p> <p>Роботи з підвищеною небезпекою в галузі. Вимоги безпеки праці при експлуатації машин, механізмів, обладнання та устаткування, які використовуються в ресторанному господарстві. Технічні вимоги безпеки праці при експлуатації вантажно-розвантажувального, механічного, теплового та холодильного устаткування. Захист від дії хімічних і біологічних чинників. Зони безпеки та їх</p>

		<p>огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки. Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів у галузі. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрацій, несприятливих метеорологічних умов. Психологія безпеки праці..</p> <p>Психофізичні фактори умов праці (промислова естетика, ритм і темп роботи, виробнича гімнастика, кімнати психологічного розвантаження) та їх вплив на Безпеку праці.</p> <p>Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт, для яких є потреба в професійному доборі; організація безпеки праці на таких роботах згідно з нормами та правилами. Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки. Організація роботи з охорони праці. Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.</p> <p style="text-align: center;">ТЕМА 3 Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист.</p> <p>Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях; порушення правил використання опалюваних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі.</p> <p>Вогнегасні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасники, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі. Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей.</p> <p style="text-align: center;">ТЕМА 4 Основи електробезпеки.</p> <p>Електрика промислова, статична і атмосферна. Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом. Правила безпечної експлуатації технологічного устаткування.</p> <p>Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.</p>
		<p style="text-align: center;">ТЕМА 5 Основи гігієни праці та виробничої санітарії.</p> <p>Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекцій, що передаються через кров, біологічні</p>

		<p>рідини і спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.</p> <p>Фізіологія праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією. Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.</p> <p>Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.</p>
		<p>ТЕМА 6 Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.</p> <p>Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з носа в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання. Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв'язок. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу тощо. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання пов'язок, їх типи. Надання першої допомоги при знепритомнінні (втраті свідомості), шоку, тепловому та сонячному ударі, обмороженні. Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опічках, опіку очей.</p> <p>Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей. Ознаки отруєння і перша допомога потерпілому. Способи надання допомоги при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном. Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування.</p>

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «Основи слюсарної та електрослюсарної справи»

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
			Всього	з них ЛПР
РН 2. Виконувати технічне обслуговування екскаваторів	ПК 2. , ПК.3, Пк.4,	Загальні відомості про слюсарну справу. Організація праці слюсаря	3	
		Розмічання, рубання , різання і згинання металу	12	

		Свердління, нарізання різьби	5	
		Клепання	3	
		Шабрування	2	
		Паяння	3	
		Розмічання траси електропроводок.	2	
			РАЗОМ:	30

Зміст

Результати навчання	Код компетентності	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
РН 2.Виконувати технічне обслуговування екскаваторів	ПК 2. , ПК.3, ПК.4,	<p>Тема1. Види слюсарних робіт. Культура та продуктивність праці. Якість продукції. Організація робочого місця. Загальні відомості щодо організації робочого місця. Вимірювальні інструменти. Устаткування слюсарних майстерень: слюсарний верстак, слюсарні лещата, стільцеві лещата, поворотні лещата, лещата з пневматичним приводом, ручні слюсарні лещата.</p> <p>Тема 2. Розмічання. Загальні поняття. Основні визначення видів розмічання: площинне та просторове. Пристрої та інструменти для розмічання. Підготовка до розмічання. Технологія площинного розмічання. Рубання металу. Загальні відомості про рубання металу. Інструмент та пристрої. Технологія рубання: розрубання; вирубання заготовок з листового металу; рубання листового та штабового металу; вирубання криволінійних мостильних канавок і пазів; рубання кольорових металів. Випрямлення та рихтування металу. Загальні відомості, інструмент та пристрої. Технологія випрямлення металу: прутка, листового і штабового металу; валів; загартованих деталей (рихтування); машинне випрямлення: на вальцях, пресах та спеціальних пристроях. Згинання металу. Загальні відомості, інструменти та пристрої. Технологія згинання деталей з листового та штабового металу; розвальцювання труб. Технологія механізованого згинання. Технологія згинання деталей з листового та штабового металу; труб; розвальцювання</p>

		<p>труб. Технологія механізованого згинання. Різання металу. Загальні відомості про різання металу. Інструменти і технологія механізованого різання. Дефекти при різанні. Різання ручними ножицями. Різання ножівкою. Обпилювання металу за 12-14 квалітетами. Загальні відомості про обпилювання металу. Напилки: види та основні елементи насічки; класифікація напилків; рукоятки напилків; догляд за напилками та їх вибір. Технологія обпилювання: підготовка поверхні; прийоми обпилювання; контроль обпилюваної поверхні; види обпилювання. Технологія механізації обпилювальних робіт. Дефекти при обпилюванні.</p> <p>Тема 3. Свердління отворів. Загальні відомості про свердління отворів. Свердла: види; загострення спіральних свердел. Технологія ручного та механізованого свердління; пристрої для встановлення та кріплення механізованого інструмента. Свердлильні верстати: кріплення свердла; режими свердління. Технологія свердління отворів, що важко піддаються обробленню, та пластмас. Дефекти при свердленні. Зенкерування, зенкування. Нарізування різьби. Основні поняття про різьбу. Елементи різьби. Профілі різьби. Інструменти для нарізування різьби. Технологія нарізування внутрішньої і зовнішньої різьби. Дефекти при нарізанні різьби.</p> <p>Тема 4. Загальні відомості про клепаання. Типи заклепок. Види заклепкових швів. Ручне клепаання: інструменти і пристрої. Механізація клепаання. Дефекти при клепаанні. Технологія шабрування прямолінійних і криво лінійних поверхонь, та поверхонь, розміщених під гострими кутами; метод трьох плит. Механізація шабрування. Види дефектів при шабруванні.</p>
		<p>Тема 5. Загальні відомості. Шабери: плоскі, тригранні, фасонні;однобічні, двобічні; суцільні й зі вставними пластинками. Загострення та доведення шаберів.</p>
		<p>Тема 6. Класифікація проводів та дротів. Встановлювані, монтажні та обмоточні проводи та дроти, маркування та технічні характеристики. Підбір проводів та засобів прокладання залежно від струмового навантаження. З'єднання проводів за допомогою гвинтових та болтових затискачів, механічним обминанням, паянням електропаяльником та паяльною лампою. Припої та флюси. Відгалуження та окінцювання одно-та багатожильних проводів.</p>
		<p>Тема 7. Розмічання траси електропроводок. Правила виконання гнізд, борізд, отворів за допомогою ручного інструменту: зубила, шлямбура, пробійника, дрилі. Встановлення , закріплення виробів.</p>

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з виробничого навчання

Професія: Машиніст екскаватора
Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Назва теми (компетентності)	Кількість годин
КК	Слюсарні роботи	30
РН 1	Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи	12
РН 2	Технічне обслуговування	18
всього		60

Результати навчання	Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу
КК	Слюсарні роботи Розмічання, рубання, свердління, випрямлення та гнуття, різання та обпилювання, клепання та шабріння металів, нарізання різей.
РН 1	Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи Візуальна перевірка стану вузлів, деталей і устаткування. Опробування ходових механізмів. Прокладання, оброблення і зрощування кабелів.
РН 2	Технічне обслуговування Зовнішній догляд за механізмами. Технічне обслуговування обладнання. Використання слюсарного і ударного інструменту під час проведення технічного обслуговування.. Ознайомлення з правилами, інструкціями з технічного обслуговування.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з виробничої практики

Професія: Машиніст екскаватора

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Результати навчання	Назва теми (компетентності)	Кількість годин
PH 1	Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи	56
PH 2	Технічне обслуговування	70
PH 3	Технологічні роботи	98
PH 4	Відпрацювання вибою.	84
PH 5	Допоміжні роботи	70
PH 5	Ремонт екскаватора	91
Всього		469

Результати навчання	Назва теми (компетентності)
	Зміст навчального матеріалу
PH 1	<p>Огляд і перевірка обладнання перед початком роботи Порядок прийому-здачі зміни. Візуальне визначення придатності стану вузлів, деталей і устаткування. Заповнення журналу прийому-здачі зміни. Ведення встановленої технологічної документації. Опробування ходових механізмів. Прокладання, оброблення і зрощування кабелів.</p>
PH 2	<p>Технічне обслуговування Проведення робіт по зовнішньому догляду за механізмами. Виконання робіт з технічного обслуговування обладнання. Виконання робіт з регулювання механізмів і робочого обладнання. Регулювання гальмівного пристрою. Заміна амортизаторів, зношених в процесі експлуатації. Виконання заміни зубів ковша. Затягування болтів по всьому ходовому візку. Заміна рукавів високого тиску. Виконання робіт з натягнення</p>

	напірного і піднімального канатів. Змащувальні роботи. Заправлення паливом та мастильними матеріалами дизельний екскаватор. Спостереження за показаннями контрольно-вимірювальних приладів, міцністю канатів, кріпленням двигунів, гальмівними пристроями. Розбирання нескладних деталей екскаватора, очищення деталей від бруду та іржі, промивання огляд і перевірка придатності деталей їх заміна.
PH 3	Технологічні роботи Перевірка заземлення та вмикання у мережу силового кабеля; керування одноковшовим екскаватором з ковшем місткістю до 0,4 куб.м під час виконання розкривних, видобувних, переєкскаваційних, зачищувальних, відвальних та вантажно-розвантажувальних робіт; розробка гірничої маси та ґрунту; спостереження за товщиною стругання ґрунту, що відділяється; виймання гірничої маси за сортами; завантаження кориснихкопалин і порід у вагони, думпкари, на платформи, автомашини та до бункерів; переміщення гірничої маси, ґрунту на борт кар'єру або до відвалу, планування вибою, верхню та нижню площадку уступу; керування екскаватором під час пересування або маневрів.
PH 4	Відпрацювання вибою. Планування вибою. Зачищення вибою. Виконання робіт з розширення вибою. Використання додаткового обладнання для прибирання козирків і нависань. Селективна розробка вибою. Виконання відсипання уловлюючого валу і обвалування. Виконання робіт в обводненому і нестійкому вибої. Роботи з відведення ґрунтових вод. Підготовка зумпфу для відкачування води. Визначення не підірваних вибухових речовин в вибої.
PH 5	Допоміжні роботи Виконання робіт з проходки нагірних каналів, траншей і з'їздів. Профілювання траси; очищення від породи днища думпкарів та залізничних колій; розігрівання ковша; укладання настилу під екскаватор; керування каналокочетом; обслуговування обладнання, що працює в комплексі з екскаватором (навантажувальні пристрої, кабельні пересувачі тощо); переміщення пального й різних матеріалів на транспортні засоби, до відвалу та складів
PH 5	Ремонт екскаватора Складання дефектних відомостей. Виконання робіт з розбирання, збирання схем. Контроль виконання ремонтних робіт. Керування екскаватором під час ремонту Виконання необхідних ремонтних робіт у складі ремонтної бригади. Виконання регулювання механізмів і робочого обладнання. Перевірка працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт. Виконання вантажно – розвантажувальних робіт з допомогою мостового і консольного кранів та допоміжної лебідки. Стропальні й такелажні роботи під час ремонту

екскаватора. Чищення, промивання деталей, устаткування, визначення несправностей і ступеня зносу, а також ремонт, заміна і змащення деталей.
--

Приклади робіт

1. Розбирання нескладних деталей екскаватора, очищення деталей від бруду та іржі; промивання, огляд і перевірка придатності деталей, їх заміна.
2. Прокладання і зрощування ізолюваних і неізолюваних проводів різного перерізу, кріплення проводів до ізоляторів.
3. Прокладання, оброблення і зрощування кабелів.
4. Монтаж пускорегулювальної апаратури: пускачів, реостатів, опорів, контролерів, магнітних станцій тощо.
5. Монтаж електродвигуна і підключення його в мережу.
6. Визначення несправностей і ступеня зносу устаткування екскаватора.
7. Чищення, промивання деталей, устаткування, визначення несправностей і ступеня зносу, а також ремонт, заміна і змащення деталей.
8. Технічне обслуговування механічного і електричного устаткування екскаватора в процесі експлуатації.
9. Розроблення ґрунту одноковшовим екскаватором з ковшем місткістю до 0,4м³ (включно) вище рівня стоянки екскаватора - пряма лопата. З навантаженням ґрунту в транспортний засіб.
10. Розроблення ґрунту одноковшовим екскаватором з ковшем місткістю до 0,4м³ (включно) нижче рівня стоянки екскаватора - зворотна лопата з навантаженням ґрунту в транспортний засіб.
11. Розроблення ґрунту екскаватором, ковшем місткістю до 0,4м³ (включно) на різну глибину під час риття котлованів.